

ODŮVODNĚNÍ

vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 234/2009 Sb., o ochraně proti zneužívání trhu a transparentci, ve znění vyhlášky č. 191/2011 Sb. a vyhlášky č. 159/2016 Sb.

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Dne 29. dubna 2022 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 96/2022 Sb. (s účinností 29. května 2022), kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací právních předpisů Evropské unie týkajících se unie kapitálových trhů (dále jen „změnový zákon“). Součástí tohoto zákona je novela zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „ZPKT“). Změny mají, byť dílčí, dopad na stávající vyhlášku č. 234/2009 Sb., o ochraně proti zneužívání trhu a transparentci, ve znění vyhlášky č. 191/2011 Sb. a vyhlášky č. 159/2016 Sb. (dále jen „vyhláška“). Dochází k věcné změně § 9 a § 19 vyhlášky, a to v souvislosti se změnou provedenou v § 118 ZPKT, který adaptuje nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/815 ze dne 17. prosince 2018, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES, pokud jde o regulační technické normy specifikace jednotného elektronického formátu pro podávání zpráv, ve znění nařízení Komise v přenesené působnosti (EU) 2019/2100, 2020/1989 a 2022/352 (dále jen „nařízení ESEF“). Výroční (finanční) zpráva má být napříště vypracována a uveřejňována v elektronickém formátu Extensible Hypertext Markup Language (přípona xhtml). Zároveň je nutné provést další drobné změny v předmětu úpravy vyhlášky (§ 1).

Dále se zohledňují terminologické změny v § 118 a § 119 ZPKT, kde se nově hovoří namísto „výroční zprávy“ a „konsolidované výroční zprávy“ o „výroční finanční zprávě“ a namísto „pololetní zprávy“ a „konsolidované pololetní zprávy“ o „pololetní finanční zprávě“.

Rovněž se adaptuje prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/1210 ze dne 13. července 2022, kterým se stanoví prováděcí technické normy, pokud jde o přesný formát seznamů zasvěcených osob a pro aktualizaci těchto seznamů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 596/2014 (dále jen „nařízení k seznamu zasvěcených osob“), které s účinností k 3. srpnu 2022 nahrazuje prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/347 ze dne 10. března 2016, kterým se stanoví prováděcí technické normy, pokud jde o přesný formát seznamů zasvěcených osob a pro aktualizaci těchto seznamů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 596/2014. Změny se promítají do § 12 odst. 2 a Přílohy 12.

Konečně se vyhláška přizpůsobuje znění ZPKT po změně provedené zákonem č. 204/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a dalším souvisejícím zákonům, adaptujícím mj. do českého právního řádu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2115 ze dne 27. listopadu 2019, kterým se mění směrnice 2014/65/EU a nařízení (EU) 596/2014 a (EU) 2017/1129, pokud jde o podporu využívání trhů pro růst malých a středních podniků (dále jen „nařízení o zneužívání trhu“).

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky, respektive provedené změny jsou v souladu se zmocněním uvedeným v ustanovení § 199 odst. 2 ZPKT ve spojení s § 127 odst. 3 ZPKT a § 8 odst. 6 zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDKT“) ve spojení s § 8 odst. 1 písm. g) ZDKT.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná vyhláška je adaptačním předpisem. Do českého právního řádu adaptuje na základě § 118 odst. 3 ZPKT nařízení ESEF a na základě § 8 odst. 6 ZDKT nařízení k seznamu zasvěcených osob.

Předkládaný návrh vyhlášky je slučitelný s právem Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

ZPKT a ZDKT s vydáním prováděcího předpisu výslovně počítají.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty.

Návrh vyhlášky nemá dopad na podnikatelské prostředí, případné administrativní náklady vyplývají již přímo z nařízení.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na rodiny, ani nemá žádné dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Předkládaný návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů.

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Návrh vyhlášky není rovněž v rozporu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zmocnění podle § 199 odst. 2 ZPKT ve spojení s § 127 odst. 3 ZPKT a s § 8 odst. 6 ZDKT ve spojení s § 8 odst. 1 písm. g) ZDKT a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky.

Česká národní banka vykonává v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, dohled nad subjekty finančního trhu a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a dalších prováděcích právních předpisů i podmínek, za nichž bylo oprávnění uděleno. Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Působnost a odpovědnost jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním předpisem, organizační struktura České národní banky je k dispozici veřejnosti na jejích internetových stránkách. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány.

U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Konzultace

Návrh vyhlášky byl konzultován od 22. ledna 2021 do 16. února 2021 s Ministerstvem financí, Asociací pro kapitálový trh, Českou bankovní asociací, Burzou cenných papírů Praha, a. s., se společností RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a. s., a s emitenty kótovaných investičních nástrojů a publikován na webu České národní banky, kde byl k dispozici k připomínkám veřejnosti. Dílčí (především formální) připomínky měly pouze Ministerstvo financí a Česká bankovní asociace, s nimiž byly připomínky vypořádány.

Meziresortní připomínkové řízení k návrhu vyhlášky proběhlo od 13. dubna do 4. května 2021. Rovněž byly opětovně konzultovány Asociace pro kapitálový trh, Česká bankovní asociace, Burza cenných papírů Praha, a. s., a RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a. s. Návrh vyhlášky byl také znovu zaslán ke konzultaci všem emitentům kótovaných investičních nástrojů a uveřejněn na internetových stránkách České národní banky. Obdržené připomínky byly legislativně-technického charakteru (až na jednu připomínku Ministerstva financí, které upozornilo, že změnový zákon nabyde účinnosti později než 26. června 2021, s tím je třeba sjednotit účinnost vyhlášky). Žádná z připomínek nebyla označena jako zásadní. Většina připomínkových míst neměla žádné připomínky. Vyhláška byla pracovním komisím Legislativní rady vlády předložena bez rozporu.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Na základě čl. 3.8 písm. g) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo u vyhlášky provedeno samostatné hodnocení dopadů regulace, neboť hodnocení dopadů je obsaženo již v RIA k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti regulace podnikání na finančním trhu. Současně nejsou v návrhu identifikovány nové dopady a návrh prováděcího právního předpisu není zpracován nad rámec provedené RIA k návrhu uvedeného zákona.

Na základě Plánu přípravy vyhlášek na rok 2021, který byl schválen předsedkyní Legislativní rady vlády a ministryní spravedlnosti, bylo rozhodnuto, že se u této vyhlášky neprovede hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1

Zpřesňuje se název vyhlášky s ohledem na to, že se v průběhu působení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/22/ES, 2010/78/EU a 2013/50/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/337, na českém finančním trhu stalo obvyklejším její zkrácené označení místo „směrnice o transparentnosti“ jako „směrnice o transparentnosti“. Pojem transparentnost také lépe odpovídá požadavku na jazykovou bezvadnost podle legislativních pravidel, když jde o správné české vyjádření pojmu. Konečně v aplikační praxi vyšlo najevo, že název vyhlášky lze část také jako „vyhláška o ochraně proti ... transparentnosti“, což by nebylo správné čtení a navržené úprava takové čtení vylučuje.

K bodům 2 a 12

Nařízení o zneužívání trhu (MAR) mělo být členskými státy adaptováno do 3. července 2016. V ČR bylo MAR nejprve (včas) adaptováno na podzákoně úrovni novelou vyhlášky č. 234/2009 Sb., o ochraně proti zneužívání trhu a transparentnosti (vyhláška č. 234/2009 Sb.) provedenou vyhláškou č. 159/2016 Sb. Adaptace na úrovni zákona o podnikání na kapitálovém trhu (ZPKT) se opozdila a byla provedena až novelou č. 204/2017 Sb. (účinnost 13. srpna 2017). Z úsporných důvodů nebyla vyhláška č. 234/2009 Sb. po novelizaci ZPKT formálně měněna, některé odkazy na ZPKT v platné vyhlášce č. 234/2009 Sb. jsou tak neaktuální. Bylo rozhodnuto vyhlášku č. 234/2009 Sb. aktualizovat při nejbližší (věcné) novelizaci, což se nyní děje.

K bodu 3

Předkládaná novela vyhlášky do českého právního řádu adaptuje nařízení ESEF a prováděcí nařízení k seznamu zasvěcených osob, což se reflektuje v předmětu úpravy vyhlášky č. 234/2009 Sb. a navazující poznámce pod čarou.

K bodu 4

Zavádí se legislativní zkratka „emitent finančního nástroje“ s odkazem na MAR. Dále viz odůvodnění bodu 1.

K bodu 5

ZPKT stanovuje povinnost srovnatelnosti informačních povinností emitenta ze třetího státu i u zprávy o úhradách státu (§ 119a). Vzhledem ke skutečnosti, že prováděcí směrnice ke směrnici o transparentnosti žádné požadavky na srovnatelnost informačních povinností emitenta ze třetího státu ke zprávě o úhradách státu nestanovuje a pro podrobnější úpravu ve vyhlášce tedy není důvod, navrhujeme odkaz na § 119a ZPKT vypustit.

K bodům 6, 7, 11, 17 až 20 a 23 až 34

Nařízení v přenesené působnosti k jednotnému elektronickému formátu (ESEF) mění formát, ve kterém emitenti kótovaných investičních nástrojů vyhotovují své výroční finanční zprávy

a výroční finanční zprávy, které obsahují konsolidovanou účetní závěrku. Napříště bude zapotřebí tyto zprávy vyhotovovat a zasílat České národní bance ve formátu Extensible Hypertext Markup Language (přípona xhtml) namísto dosavadního formátu Portable Document Format (přípona pdf). Konsolidované účetní závěrky musí být navíc značkovány za použití jazyka Extensible Business Reporting Language (XBRL). Tato změna se netýká pololetních finančních zpráv a pololetních finančních zpráv obsahujících konsolidovanou mezitímní účetní závěrku, u nichž dosavadní formát Portable Document Format (přípona pdf) zůstává.

Změnový zákon navíc mění terminologii, výroční zpráva se nyní označuje jako výroční finanční zpráva, pololetní zpráva jako pololetní finanční zpráva. Co se týče konsolidace, ta se zdůrazňuje pouze u účetních závěrek. Tyto formální změny se provádějí v celé vyhlášce č. 234/2009 Sb.

K bodu 8

Obecným pravidlem je, že emitenti, jejichž investiční nástroje jsou přijaty na regulovaný trh, sestavují, aktualizují a zasílají České národní bance ke každé vnitřní informaci jeden seznam zasvěcených osob o dvou oddílech (část uvádějící ad hoc zasvěcené osoby a část s permanentně zasvěcenými osobami).

Nově se upravuje shodné pravidlo pro emitenty, jejichž investiční nástroje jsou přijaty na trh malých a středních podniků. Ti mohou vypracovávat podle prováděcího nařízení k seznamu zasvěcených osob dva různé typy seznamů zasvěcených osob (seznam pravidelně zasvěcených osob nebo seznam zasvěcených osob obsahující dva oddíly - ad hoc zasvěcených osob a permanentně zasvěcených osob), přičemž členský stát se musí podle MAR rozhodnout pro jeden z nich. Novela vyhlášky č. 234/2009 Sb. odkazuje pouze na seznam ad hoc zasvěcených osob a permanentně zasvěcených osob. Česká republika tak využívá opce (diskrece) uvedené v čl. 18 odst. 6 pododstavec 2 MAR požadující výběr mezi oběma seznamy – emitenti, jejichž investiční nástroje jsou přijaty na trh malých a středních podniků, budou sestavovat, aktualizovat a zasílat České národní bance pouze seznam ad hoc zasvěcených osob a permanentně zasvěcených osob (tím se zachytí pouze relevantní osoby, zasvěcené osoby u jiných vnitřních informací, které mají pravidelný přístup k vnitřním informacím, není třeba brát v potaz při případné vnitřní kontrole emitenta či vyšetřování Českou národní bankou).

Opatření je odůvodněno obavami ohledně integrity českého kapitálového trhu, volba alternativního seznamu pravidelně zasvěcených osob by neumožnila zjistit příležitostné (ad hoc) zasvěcené osoby.

Pokračuje se v praxi povinného zasílání seznamu zasvěcených osob České národní bance po jakémkoliv jeho změně (emitent má seznam zasvěcených osob permanentně k dispozici, využije informační kanál používaný při plnění dalších informačních povinností plynoucích z ochrany proti zneužívání trhu a transparentnosti).

K bodu 9

Zavádí se legislativní zkratka „manažerská transakce“, která byla původně upravena dříve, ale na původním místě byla vypuštěna zrušením stávajícího § 1 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 234/2009 Sb.

K bodu 10

Zavádí se širší formulace pro aplikaci přijímající informační povinnosti v oblasti zneužívání trhu a transparentnosti. Dosavadní internetová aplikace České národní banky pro sběr informačních povinností a registrací subjektů (SIPReS) bude postupně nahrazována systémem Sběru dat České národní banky (SDAT). Jako první bude do něj převedeno přijímání výročních finančních zpráv.

K bodu 13

Opravná informace sama o sobě v případě nesprávnosti nebo neúplnosti výroční zprávy a pololetní zprávy neumožňovala České národní bance jednoduché (automatické) spárování s původně zaslou zprávu. Aniž by byl emitent příliš zatěžován (původní zaslou zprávu má k dispozici), výrazně se zasláním obou dokumentů usnadní technické zpracování ze strany České národní banky.

V případě doplnění slov „nové úplné znění“ se závěr odstavce pouze jazykově sjednocuje s jeho začátkem. Předchází se tak případným nejasnostem.

K terminologické změně označení výroční zprávy a pololetní zprávy viz odůvodnění bodu 6.

K bodu 14

S ohledem na technologický vývoj se již nepožaduje, aby vykazující osoba posílala ve vztahu ke kontaktní osobě údaj o jejím faxovém čísle (jedná se o nový standard vyhlášek o informačních povinnostech, srov. např. § 4 odst. 3 vyhlášky č. 518/2020 Sb., o předkládání informací zprostředkovateli finančních služeb České národní bance).

K bodu 15

Ke změně formátu a jazyka, v nichž je zaslána (a shodně uveřejňována) výroční finanční zpráva a značkována konsolidovaná účetní závěrka, viz odůvodnění bodu 6.

K bodu 16

Toto ustanovení bylo nahrazeno čl. 17 odst. 1 MAR, ZPKT již uvádění těchto podrobností nepožaduje (srov. zrušené § 125 odst. 7 písm. f) ZPKT před novelizací provedenou zákonem č. 204/2017 Sb.).

K bodu 21

Ve formuláři se již zvlášť nevyžadují údaje o auditorské společnosti a/nebo auditorovi zprávy, protože je obsahuje výroční finanční zpráva a pololetní finanční zpráva.

K terminologické změně označení výroční zprávy a pololetní zprávy viz odůvodnění bodu 6.

K bodu 22

Seznam zasvěcených osob se sestavuje ke každé vnitřní informaci zvlášť, proto se vždy uvádějí údaje o vnitřní informaci. To by však nebylo smysluplné v případě části seznamu zasvěcených osob, která upravuje permanentně zasvěcené osoby, jež by měly mít z povahy věci přístup ke všem vnitřním informacím. Pokud je sestavována nebo aktualizována pouze část týkající se permanentně zasvěcených osob, údaje k vnitřní informaci se proto neuvádějí.

K čl. II

Vyhláška by měla nabýt účinnosti co nejdříve po nabytí účinností nařízení k seznamu zasvěcených osob, která je stanovena k 3. srpnu 2022. Na stanovení účinnosti mimo 1. leden či 1. červenec, jak to primárně předpokládá § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, je naléhavý obecný zájem. Ten je dán výše uvedenou nutností bezodkladně provést změnový zákon a urychleně adaptovat evropské právo.